

SFÂNTUL
GRIGORIE DE TOURS

VIATA
PĂRINȚILOR
DIN APUS

Vita Patrum

Cu o introducere de Părintele Serafim Rose

Traducere din limba engleză
Petrișor Ilina

editura
Σοφία

București

Cuprins

<i>Prefață</i>	7
----------------------	---

I. O introducere la Sfinții ortodocși ai Apusului

de Părintele Serafim Rose

Introducere	13
O introducere la sfinții ortodocși ai Apusului	15
1. Sulpiciu Sever: Dialogurile și Viața Sfântului Martin	22
2. Dialogurile Sfântului Grigorie cel Mare (543-604)	25
3. Cărțile Minunilor ale Sfântului Grigorie de Tours	30

II. Viața Sfântului Grigorie de Tours (539-594)

de starețul Odo

Introducere	37
Viața Sfântului Grigorie de Tours	39
<i>Prefață</i>	39
1. Originea Sfântului	40
2. Descoperirea semnelor minunate	42
3. Fratele bunicului său, Sfântul Nichetie de Lyon	43
4. Tatăl său este vindecat pentru a doua oară	44
5. Este vindecat și intră în monahism	45
6. Studiile sale literare	46
7. Crește în sfințenie ajutat de pildele sfinților	47
8. Este vindecat de Sfântul Martin	48
9. Săvârșește o minune și mândria sa este smerită	49
10. Vederea luminii în Biserica Maicii Domnului	50
11. Este ales episcop de Tours	51
12. Restaurează Biserica Sfântului Martin	52
13. Îndrumător al monahilor	53

14. O ispită	55
15. Racla se deschide în chip minunat	56
16. Stinge un foc cu moaștele pe care le purta.....	56
17. Tăcerea sa vindecă un surd	57
18. Îi invită pe atacatorii săi să mănânce cu el	58
19. Vindecarea unui paralytic la Biserica Sfântul Martin	58
20. Un înger îl întărea în râvna sa	60
21. Un înger îl dojenește.....	60
22. Sfânta Radegunda și fragmentele din Sfânta Cruce	61
23. Este salvat de la o mare primejdie de Sfântul Roman	63
24. Se duce la Roma.....	63
25. Apariția focului mistic	65
26. Moartea Sfântului Grigorie	66
O notă despre moaștele și mormintele Sfinților Martin și Grigorie de Tours.....	69

III. *Vita Patrum* sau Carte despre viața unor fericiți de Sfântul Grigorie de Tours

Introducerea Sfântului Grigorie	73
Sfinții Roman și Lupicin, pustnicii din munții Jura.....	75
Sfântul Ilidie episcopul, făcătorul de minuni din Clermont	84
Sfântul Avraam Starețul, sfântul exilat din Răsărit.....	91
Sfântul Cvintian Episcopul, pildă de statornicie și iubire creștinească într-o vreme de confuzie și tulburare	96
Sfântul Portian Starețul, robul pământesc care a moștenit Împărăția cerurilor	105
Sfântul Gal Episcopul, fiul unui senator care a părăsit lumea și a câștigat raiul	110
Sfântul Grigorie Episcopul, cinstitul făcător de minuni din Langres	121
Sfântul Nichetie de Lyon, pildă de blândețe, izbăvitor al celor captivi	127

Sfântul Patrocle Starețul, pustnicul din Bourges	144
Sfântul Friard Zăvorâțul, care și-a izbăvit tovarășul de înșelăciunea vrăjmașului.....	151
Sfântul Caluppan Zăvorâțul, nevoitorul de pe munții Stâncoși din Auvergne	158
Sfântul Emilian pustnicul și Sfântul Bracchio starețul	162
Sfântul Lupicin de Lipidiaco, mireanul zăvorât din Auvergne ...	168
Sfântul Martie starețul, fericitul nevoitor al lui Hristos	173
Sfântul Senoh starețul, fericitul taumaturg din Tours	178
Sfântul Venantie starețul, biruitorul puterilor demonice	184
Sfântul Nichita, episcop de Trier, cel întocmai slăvit cu Apostolii.....	189
Sfinții Urs și Leobatie, sfinții stareți din Senaparia	199
Sfânta Monegunda, o femeie evlavioasă, făcătoare de minuni... ..	203
Sfântul Leobard Zăvorâțul, care s-a nevoit la Marmoutier lângă Tours.....	212

IV. Alte vieți ale Părinților

de Sfântul Grigorie de Tours

Notă introductivă.....	219
Sfântul Salvie, văzătorul dumnezeieștilor taine.....	221
Sfântul Brichie, episcopul văzător-cu-duhul din Tours.....	227
Sfântul Hospiciu, sfântul pustnic din Nisa	230
Sfântul Eparhie, pustnicul făcător de minuni din Angouleme ...	235
Sfântul Aredie, sfântul stareț din Limoges	237
Sfântul Vulfoaic, stâlpnicul din Trier	242
<i>Bibliografie</i>	247

O mare lucrare de aghiografie ortodoxă din secolul al VI-lea,
scrisă de un mare sfânt ortodox al Apusului.

Este prezentată aici și închinată binecuvântatei memorii
a arhiepiscopului Ioan Maximovici,
el însuși cel mai nou dintre marii ierarhi ortodocși
ai Galiei și dintre Apostolii ținuturilor occidentale.

Ieromonahul Serafim Rose

Prefață

*„Veseleşte-te, pustiu însetat, să se bucure pustiu;
ca și crinul să înflorească. Și va înflori și se va bucura pustiu...”*
(Isaia 35, 1-2)

Epoca apostolică a fost marcată de o mare înflăcărare a duhului printre creștini. Întrucât creștinii din multe locuri erau amenințați cu martiriul pentru credință, ei erau mereu veghetori, trăind într-o neîncetată așteptare a zilei în care Îl vor întâlni pe Domnul Căruia Îi slujeau. Când, mai târziu, creștinismul a fost „oficializat”, se părea că nu se mai cere atât de mult de la creștin. Creștinismul nu mai era o problemă de viață și de moarte. Cu toate acestea, mulți creștini nu au vrut să-și piardă ardoarea din epoca apostolică. Pentru ei, creștinismul era încă „o problemă de viață și de moarte”, indiferent de ambianța culturală nou-creată. Pentru a păstra candela credinței care fusese odată aprinsă înăuntrul catacombelor întunecate, ascunse de autoritățile ostile creștinilor, acești credincioși au fugit în „pustie” – în locuri nepopulate, în care puteau trăi o viață de singurătate și rugăciune. Renunțând la confortul vieții lumești, care abate sufletul și trupul de la amintirea lui Dumnezeu, s-au predat astfel pe ei înșiși unui martiriu nesângeros, apărând credința arzătoare a catacombelor, făcând-o să nu se stingă de pe fața pământului. Pustia urma să păstreze mireasma patosului creștin și, deci, să salveze întreaga creștinătate, care doar prin alipirea la rădăcinile ei ascetice ar fi putut menține „prima iubire” până la sfârșitul timpului.

Dragostea pentru pustie a pătruns pentru prima dată în comunitățile creștine ale Palestinei și Egiptului. Mai târziu, idealul acestui mod de viață a fost adus în multe alte părți ale lumii, cum ar fi Grecia, Italia, Anglia, Irlanda și Franța (Galia). O figură centrală a acestei mișcări orientate spre Apus a fost Sfântul Ioan Casian, care în secolul al IV-lea s-a dus în Egipt pentru a deprinde regulile și învățăturile monahale și pentru ca apoi să le aducă printre conaționali săi din Galia. Odată cu răspândirea scrierilor Sfântului Ioan, a avut loc un exod de călugări și călugărițe în pustietățile Galiei. Acest exod a dat naștere unor sfinți ale căror vieți nu erau mai puțin insuflăte de sfințenie decât viețile predecesorilor lor din Orientul Mijlociu. Atât de mare a fost renumele lor printre credincioși, încât vestitul cronicar al acelor vremuri, Sfântul Grigorie de Tours, s-a străduit să tipărească viețile lor în multe cărți pentru povățuirea viitoarelor generații de creștini. O carte închinată în mod special nevoitorilor pustiei din locurile sale natale, pe care i-a cunoscut personal, a numit-o *Vita patrum*, sau *Viața Părinților*, ca și cum acești nenumărați bărbați au trăit o *singură* viață înaintea lui Dumnezeu – cea mai profundă trăire creștină a *unicității sufletului*.

Vita patrum a fost pentru întâia oară publicată în limba engleză¹ datorită aceleiași străduințe râvnitoare de a dobândi cu același patos creștin unirea în duh pe care Părinții vechiului pustiu egiptean și cei ai Galiei au căutat-o cu atâta înflăcărare. Culegătorul și traducătorul acestei cărți, răposatul ieromonah Serafim Rose, a fost el însuși un mare iubitor al pustiei. Timp de mai mulți ani, pe care i-a petrecut ca monah în pădurile din nordul Californiei, s-a străduit să pătrundă pe deplin în duhul Părinților vechii Galii. Din studiul părintelui Serafim se poate vedea că cercetările sale privind monahismul Galiei nu au fost doar exer-

¹ Prima traducere în engleză a întregii lucrări *Vita patrum* a apărut într-o formă episodică în *The Orthodox Word* cu câțiva ani mai înainte ca o altă traducere să fie publicată de Liverpool University Press în 1985.

ciții de erudiție. Părintele Serafim căuta la Sfinții Galiei soluții practice pentru problemele creștinismului modern și pentru cele ale monahismului contemporan. Cu toate că trăia în America secolului al XX-lea, intenția sa era să se conducă după aceleași principii ca și creștinii din epoca primară, să *creadă* ca și ei. Adesea, când era surprins într-o stare de profundă contemplație, frații săi de mănăstire glumeau, zicând: „Nu-l deranjați – este în Galia secolului al VI-lea”.

Părintele Serafim nu încerca să evadeze într-o epocă apusă care nu se mai poate întoarce; mai degrabă, nădăjduia să împlinească nevoile fraților săi creștini, întărindu-i pe ei și pe sine în credință, pentru ca ei să nu abandoneze calea nevoinței creștine. Pentru a face aceasta, a căutat izvoarele de sfințenie ale străvechii Galii și a descoperit această adevărată comoară creștină rămasă tăinuită pentru mai mult de o mie de ani. Această carte, publicată la câțiva ani de la moartea sa, survenită în 1982, este rodul muncii sale, deopotrivă ca monah și scriitor bisericesc.

Fie ca idealul pustiei, care s-a arătat lămurit în viețile Sfinților prezentați aici și în viața părintelui Serafim să le insufle multora darul arzător pentru Iisus Hristos!

O asemenea credință arzătoare a fost cândva întreținută în catacombe și mai apoi în pădurile îndepărtate ale Galiei. Și de ce nu și acum, în pustia încă înmiresmată a Lumilor noi: în America, Australia și Noua Zeelandă?

Starețul Herman și Pr. Damaschin

Botezul Domnului, 1985

Spruce Island, Alaska